

Møteinnkalling

Utvalg: Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi
álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kansalistarhaan johtokunta

Møtested: Vestre Porsangerfjorden 1335, 9710 Indre Billefjord

Dato: 23. oktober 2023

Tidspunkt: 12.00 -16.00

Ved eventuelt forfall er representantene selv ansvarlige for å gi vararepresentanten beskjed om å delta på møtet. Alle møtepapirer vil bli sendt ut på e-post og lagt ut på Stabbursdalen nasjonalparkstyrets nettside: <http://nasjonalparkstyre.no/Stabbursdalen/>

Nasjonalparkforvalter er tilgjengelig på telefon 78 95 03 77 / 409 12 470 eller e-post stabbursdalen@statsforvalteren.no.

Saksliste

Utvalgs-saksnr.	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr.
ST 26/2023	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 27/2023	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 28/2023	Valg av underskrivere		
RS 7/2023	Orientering		
ST 29/2023	XXX i Stabbursdalen nasjonalpark	Lukket	2023/9161
ST 30/2021	Delvis innvilget dispensasjon til frakt av utstyr til Laksetrapp og vakthytte		2023/8072

ST 7/2023 Orientering

- Stabbursdalen nasjonalparkstyre skulle gjennomføre fagtur 20. eller 23. oktober 2023. Det var planlagt befarings av egne verneområder med helikopter, men denne fagturen ble avlyst grunnet tilbakemelding fra lokal reindrift.
- Orientering fra befarings gjennomført den 22. september. 2023.
  - Bastingammen
  - Reingjerdet ved Bastingammen
  - Fugleføringsstasjonen
  - Et lite besøkt vann i Stabbursdalen landskapsvernområde
  - En sak som er u.off. orienteres om, men er ennå ikke saksbehandlet. Styret må diskutere under møtet hvordan hva som skal gjøres.
- Forvalter skal på Miljøfagkonferansen i Trondheim. Det blir ekstra møte angående forvaltning av Lompolveien under konferansen.
- Det er planlagt administrativt møte med Forsvaret på Setermoen i november. Hensikten er å øke dialogen opp mot Forsvaret.
- Styret ble forespeilet svar fra Reindriftsavdelingen innen uke 35 på søknad om konfliktdempende midler. Det har ennå ikke kommet tilbakemelding på søknaden.
- Orientering i sak ST 58/2022 (arkivsak 2022/10299), u.off . § 24.2.
- Det tas en gjennomgang av tiltaksmidler og tiltak som er utført så langt i 2023.
- Veileder om Reindriftas motorferdsel på barmark i verneområder, utarbeidet av Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet. Styret vurderer om veileder hva som skal gjøres videre i forhold til denne.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre har mottatt henvendelser fra Vuorje siida om vedtaket 2023/8019 fattet delegert 14.09.23. Stabbursdalen nasjonalparkstyre svarte på henvendelsene, og videresender noen av utfordringene tatt opp i brevet til riktige etater.
- Flere orienteringssaker kan bli tatt opp under møtet.

På delegert myndighet har forvalter fattet følgende vedtak:

To vedtak fattet 19. juli 2023. Forvalter omgjorde begge vedtak grunnet feil i tidsperiode for tillatelsene. Følgende to vedtak er gjeldende:

Vedtaket fattet 14. september 2023:

Vedtaket i sak 2023/8019

Med hjemmel i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark § 3 punkt 6.3 gis jaktlaget til Øystein Bjørkli tillatelse til uthenting av felt elg med ATV. Tillatelsen gjelder i jaktfelt nr. 21 – Stabbursdalen sør, i Porsanger kommune. Tillatelsen er gyldig f.o.m. 25. oktober t.o.m. 5. november 2023.

Følgende vilkår er satt for uttransport av felt elg:

- Det gis kun tillatelse for å benytte én – 1 – ATV for uttransport. Henger er tillatt.
- Tillatelsen gjelder for én – 1 – tur pr. felte elg.

- All kjøring må foregå på godkjent trasé for uttransport av felt elg merket av på vedlagte kart.
- Det er ikke tillatt å benytte motorisert kjøretøy for å transportere felt elg fra fellingssted til kjøretrasé i nasjonalparken.
- Kjørebok skal fylles ut med penn eller tusj ved hver kjøring og sendes inn til nasjonalparkforvalter etter endt jakt sesong (se vedlegg).
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyre- og fuglelivet, herunder reinsdyr, skal ikke forstyrres unødning.
- For hver utkjøring skal lokalt SNO kontaktes (Daniel Boberg Leirbakken, tlf: 901 24 548). Oppnås ikke kontakt skal det sendes tekstmelding eller legges inn beskjed på mobilsvaer om at felt elg blir fraktet ut med kjøretøy.
- For hver utkjøring skal det etableres kontakt med Láhtin siida v/ Mette Anti Gaup, tlf. 95280369 (sørlige trasé). Den aktuelle siidaen skal da ha beskjed om hvor felt elg skal hentes ut og hvilken trase som benyttes. Det legges opp til at begge parter i samråd avtaler om hvordan dette løser seg praktisk.
- Denne tillatelsen må medbringes i felt under kjøring i tilfelle kontroll.

Søker er selv ansvarlig for å undersøke og påse at de har innhentet alle nødvendige tillatelser før kjøring.

Vedtaket fattet 6. oktober 2023:

Vedtaket i sak 2023/8918

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd første alternativ gis Nils Johannes Olesen Hætta tillatelse til bruk av én (1) drone i sammenheng med reindrift i Stabbursdalen nasjonalpark. Dispensasjonen gjelder for i perioden 06.10.2023-31.10.2023.

Vilkår for dispensasjonen:

- Geografisk område for tillatt flyvning er begrenset til vedlagte kart i denne dispensasjon.
- Dronen skal bare brukes i forbindelse med reinsamling og -gjetning. Bruk av drone skal begrenses til det som er strengt nødvendig.
- Dronepiloten må være registrert hos Luftfartstilsynet og følge Luftfartstilsynets regler for bruk av droner, jf. «Forskrift om luftfartstøy som ikke har fører om bord mv.».
- Bruk av drone nær fugl og øvrig dyreliv skal unngås. Dersom rovfugl observeres i området, skal dronen tas ned inntil rovfuglen har trukket seg unna.
- Andre besøkende i nærområdet skal ikke forstyrres unødning. Det skal ikke brukes drone i nærheten av populære turistmål eller mye brukte ferdselsårer slik at friluftslivet blir skadelidende.
- Eventuell film eller bilder skal ikke deles eller brukes til annet formål.
- Nils J. O. Hætta forpliktes til å rette seg etter eventuelle anvisninger fra SNO når det gjelder flygerute, om det skulle bli nødvendig.
- Denne dispensasjonen må medbringes i felt og fremvises ved kontroll.
- Ved mislighold av vilkårene under denne perioden vil dispensasjonen kunne bli inndratt.

Eventuelle tillatelser etter annet lovverk eller grunneier(e) må søker selv sørge for.

Arkivsaksnr: 2020/9371

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 13.10.2023

Unntatt offentlighet: offl. § 24. annet ledd.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 29/2023	24.08.2023

Sak 2023/9161. Sak unntatt offentlighet.

Arkivsaksnr: 2023/8072-2

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 13.10.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 30/2023	23.10.2023

Forvalters innstilling

Delvis innvilget dispensasjon

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gis Stabbursdalen grunneierforening dispensasjon til bruk av ATV og snøskuter i sammenheng med frakt av materiale, utstyr og avfall til og fra laksetrappa ved Fossekulpen og elvevakthytta i Stabbursdalen nasjonalpark. Det gis dispensasjon til to (2) kjøreturer (tur-retur) med ATV og én (2) kjøretur med snøskuter.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen for bruk av ATV gjelder i perioden 01.06.2024 – 15.09.2024.
- Dispensasjon for bruk av snøskuter gjelder i perioden 01.01.2024 – 04.05.2024.
- Kjøringen gjelder for kun én (1) ATV eller én (1) snøskuter per tur. Henger/slede er tillatt. To kjøretøy i følge teller som to turer.
- Denne dispensasjonen gjelder for transport av materiale, utstyr og avfall i sammenheng med drift og vedlikehold av laksetrappa og vakthytte. Kjøringen gjelder ikke persontransport.
- Kjøringen gjelder til GPS koordinat: 35 W 412930 7782578 (Fossekulpen) og 413129 7782416 (vakthytta) (se de to vedlagte oversikts kart).
- Ved bruk av snøskuter skal det kun kjøres på snø- og isdekket mark/vann.
- Unødvendig forstyrrelse av fugle- og dyreliv, samt reinsdyr og andre brukere av området skal unngås.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut.
- Denne dispensasjon må medbringes i felt og fremvises ved kontroll.

- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret).
- Láhtin siida kontaktes i forkant av kjøring for å unngå problemer ved reinflytting, som kan forekomme i samme tidsperiode. Kontaktperson er siidaleder Mette Anti Gaup, tlf. 952 80 369.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre har ikke myndighet etter motorferdselloven, dette har Porsanger kommune. Motorferdselloven gjelder både i landskapsvernområdet og inne i nasjonalparken. Søker må selv påse at de innehar alle nødvendige dispensasjoner for gjennomføring av motorferdselen og tiltaket.

Saksopplysninger

Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok søknad den 7. september 2023 om dispensasjon til bruk av ATV og snøskuter til laksetrappa i Stabburselva og foreningshytta til Stabbursdalen grunneierforening.

I søknaden beskrives følgende:

«Man hadde også ønsker om et Bygdemuseum og utsalg for suvenirer og samiske husflidsvarer plassert i området der Naturhuset i dag ligger. Det ble gjort flere henvendelser til Direktoratet for Jakt, viltstell og ferskvannsfiske i Trondheim om laksetrapp på 60 og 70 tallet, samt vakthytte ved Fossekulpen. Det ble også utarbeidet en egen turistplan for Stabbursdalen da campingplassen ble etablert på 1960-tallet. Laksetrappa og vakthytte ble endelig realisert i 1972 med folk fra NVE og Grunneierforeningen. Porsanger Jeger og fiskeforening mens de forpaktet elva, hadde gjort forarbeider knyttet om hengebru over Diljajohkka. Grunneierforeningen fullførte oppsettinga av hengebrua på dugnad i 1973 da bevilgninga ble gitt, for å gjøre dalen lettere tilgjengelig for besøkende og fiskere.

Bakgrunn for søknaden:

Stabbursdalen grunneierforening som forpakter av elva har i mange år tatt vare på både elv og landskapet rundt elva og lagt til rette for at laksefiskere skal få gode opplevelser når de besøker dalen og elva. Forpaktningkontrakten er inngått med Fefo, som er forvalter av grunnen i Finnmark og er i henhold til lakseloven.

En av oppgavene er å sørge for at laksetrappa og lakseteller fungerer for å holde gytebestanden på akseptabelt nivå, samt å rydde og samle søppel langs elva og frakte det ned til avfallsdunker. Miljødirektoratet har gitt støtte til innkjøp og drift av laksetelleren. Årlige sendes det tellerapporter om fiskebestanden i elva. Hver sesong skal lakseteller settes i drift, det skjer ofte etter at vårfloppen er over. Det er tungt utstyr som skal flyttes på og av og til må en del av tellesystemet fraktes ned til oppgradering og vedlikehold. I tillegg må laksetrappa vedlikeholdes og oppgraderes etter 50 års drift. I 2022 ble det gjort et omfattende arbeid med å reparere laksetrappa. Dette medfører transportbehov av materiell og utstyr. Det gjenstår fortsatt arbeider knyttet til luka i laksetrappa som ikke fungerer tilfredsstillende, samt å forsterke innretningene på laksetelleren. Det er ønskelig å gjennomføre arbeidet allerede i høst.

Vi har vært så heldige at SNO har bidratt med frakt opp og ned i mange når de har hatt turer opp mot fossen med ATV eller helikopterløft når det har vært stor vekt, samt at det er gitt dispensasjoner på bestemte dato, med bestemte kjøretøy og til personer som evt skal kjøre.

Dispensasjoner har alltid vært gitt. Transporten følger alltid opparbeidede kjørespor i landskapsvernområde og i nasjonalparken opp til vakthytta mot den nederste fossen. Det er ikke alltid godt å vite eksakt når på våren trappa skal åpnes og fisketelleren settes i drift og når den evt stenges eller når har så liten vannføring at vedlikeholdsarbeider kan utføres. Man har

heller ikke alltid oversikt om hvem som kan utføre arbeidene. For redusere det administrative arbeidet med søkeprosess hvert år, som alltid ender med innvilgning av søknaden ber vi om en forenklet prosedyre».

«Våre oppgaver gitt av Fefo og Miljødirektoratet

Vi tenker at den forpaktende forening faktisk utfører forvaltningsoppgaver på vegne av Fefo gjennom bla fiskeoppsynet som strekker seg fra elvemunningen til Njahkafossen. Oppsynet sørger at lover og regler innenfor lakseloven blir fulgt, samt at man minner besøkende om å rydde opp etter seg og ikke skader den sårbare naturen. I tillegg har foreningen en uttalt målsetting om å oppnå gytebestandsmålet, bla gjennom definerte fiskeregler og kvoter.

Laksetelleren og laksetrappa er et viktig redskap for dette og støttet av Miljødirektoratet...]».

Søker refererer videre til verneskriften angående formålet med vernet i Stabbursdalen og regelverket med motorferdsel forbud i nasjonalparken, samt vernets forarbeider.

Søker oppgir at de ønsker å kjøre ATV etter eksisterende kjørespor i terrenget og har lagt ved kart over ønsket kjøretrasé som også går via vakthytta, som er ca. 1 km i selve nasjonalparken. Dette sporet brukes av reindrifta. Det innvilges også dispensasjon til å frakte felt elg på denne omsøkte traseen.

Forvalter informerte den 27.09.2023 om at søknaden kom inn for sent i forhold til at den ikke kunne bli behandlet innen tidsfristen de selv hadde satt. De svarte følgende:

27.09.2023:

Vi fikk også svar fra Porsanger kommune om at vår søknad var for seint ute for at det skulle bli behandlet i dispensasjonsutvalget i september møte. Jeg har bedt de behandle søknaden i neste møte som blir i desember.

Det ble gjort vurderinger om at de klarte å bære opp noe av det nødvendige utstyret i år. Videre sa de i sin søknad:

04.10.2023:

Støypearbeidet vil skje til neste sommer etter samtale med experten våres.

Vi opprettholder søknaden vår for en tidsperiode for 5 år. Gjerne sett en scootertur opp for transport av ved og gass opp til vakthytte om det er mulig i den samme søknaden. Vi planlegger også å transportere opp en ny ytterdør og vindu. Tipper det vil skje i mars måned en gang.

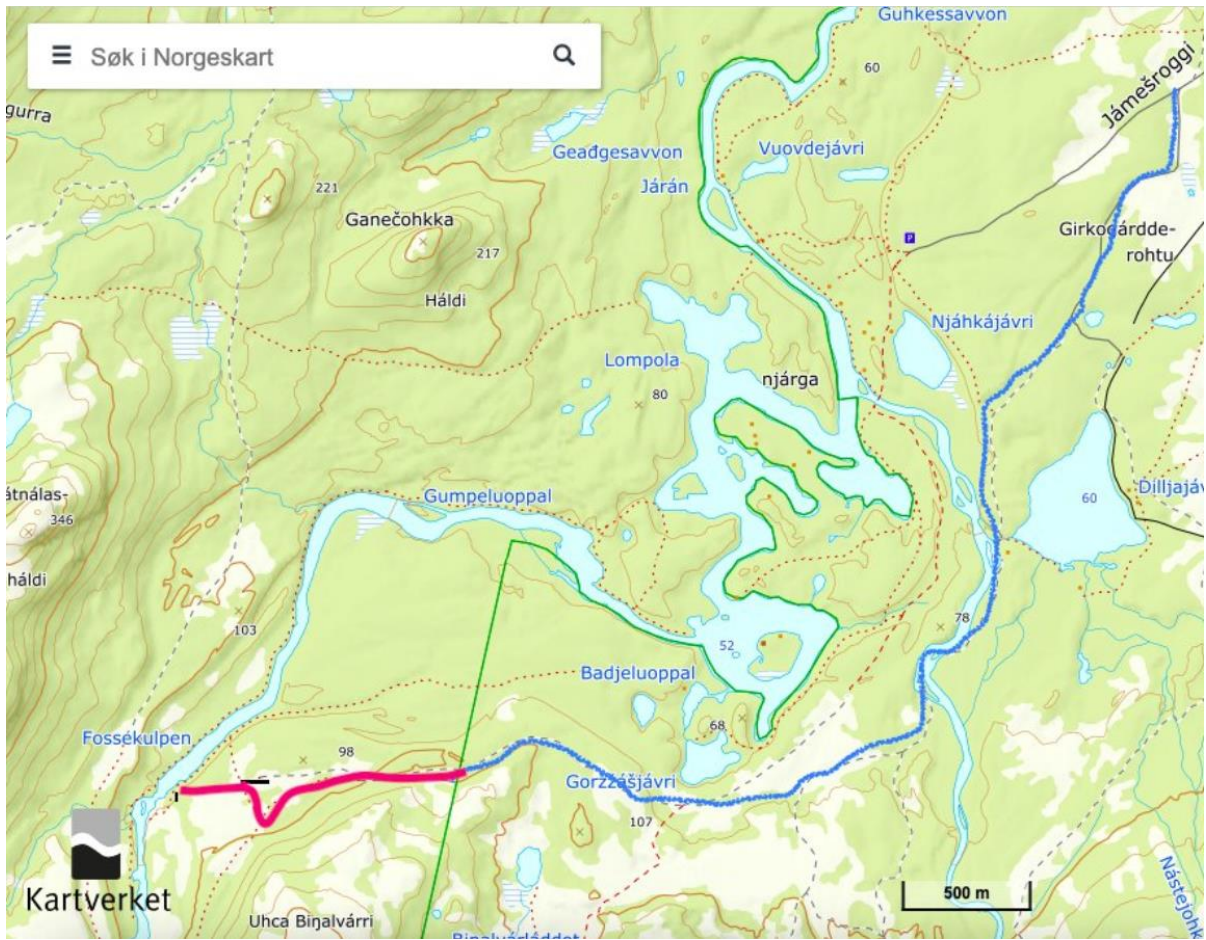
Vi gjør dette for ha dispensasjonene i orden og at vi slipper å huske på å søke for hver gang.

De søker med dette om særskilt dispensasjon til å kunne drifte laksetrapp, lakseteller, holde vedlike og drifte vakthytte ved Fossekulpen, samt bort kjøring av søppel fra fossekulpen etter sesongslutt. De søker om 4 turer med ATV med henger i barmarksesongen, samt snøskuter i tillegg. De har ikke spesifisert antall turer med snøskuter. Perioden de søker om er 1. juni til 15. september hvert år. De søker om 5-årig dispensasjon. Den 4. oktober endret Stabbursdalen grunneierforening søknaden til også å gjelde snøskuter i tillegg.

Kart over traseen som går til Fossekulpen i Stabbursdalen nasjonalpark (rød sirkel). Lengden på traseen i nasjonalparken er ca. 1 km fra grensen til landskapsvernområdet. Blå sirkel ringer rundt Stabbursdalen grunneierforening sin vakthytte. Foto-kilde: Kilden.nibio.no

Kartet vedlagt søknaden. Det er den rød linje som beskriver omsøkte kjøretrasé.

Regelverk

Formålet med Stabbursdalen nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare en del av verdens nordligste furuskog, variert vassdragsnatur og gáisáene med et karakteristisk preg, samt geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift, naturopplevelse og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Motorferdsel er etter motorferdselloven beskrevet som bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykel, beltebil, snøskuter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy.

Av vernebestemmelsene for Stabbursdalen nasjonalpark (jf. punkt 6.1) framgår det at motorferdsel er forbudt i nasjonalparken. Dette gjelder også bruk av luftfartøy under 300 meter. I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til noe motorferdsel, deriblant til private lovlig oppførte hytter.

Denne saken må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven da det i verneforskriften ikke er åpnet for bruk av ATV og snøskuter til dette omsøkte formålet med transport til laksetrappa. Verneforskriftens § 4 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom

det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48. I nml § 48, tredje ledd, heter det at «*Søknad etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.*» I rundskriv fra Miljødirektoratet «Forvaltning av verneforskrifter», revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her framgår det at bestemmelsen skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det er i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som omfattes av bestemmelsen. Det er viktig å merke seg at dispensasjonsregelen i nml § 48 ikke kan brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, og det skal gjøres en vurdering av eventuelle presedensvirkninger. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vurdering

Nasjonalparken skal forvaltes etter føre var-prinsippet, og i et nasjonalt og internasjonalt helhetlig og langsiktig perspektiv. Stabbursdalen nasjonalpark er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Fugle- og dyrelivet er freda mot unødvendig forstyrrelse av alle slag, jf. nml. §§ 9 og 10. Det kan oppstå tilfeller hvor også lovlig ferdsel kan være til skade for fugler, dyreliv, vegetasjon eller kulturminner. Motorisert ferdsel, men også andre ferdselsformer, skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre- og plantelivet, tamrein, vegetasjon og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. Hensikten med verneformålet er å unngå uønsket og økt motorisert trafikk inn i fjerntliggende og viktige vilt- og utmarksområder. Områdene skal derfor skjermes mot inngrep og forstyrrelser som kan ødelegge eller forringe naturmiljøet og naturkvalitetene som vernet er ment å ivareta.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no), forskningsrapporter, utkastet til forvaltningsplan og utførte kartlegginger og kartdata fra Stabbursdalen. Stabbursdalen har verdens nordligste furuskog, et rikt fugleliv og interessante kvartærgeologiske avsetninger. De store fjellområdene i nasjonalparken er viktig for arter som er avhengige av store områder, deriblant jerv og gaupe. Nasjonalparken er også viktig område for flere rovfuglarter og blant annet de sårbare artene lappspurv og brushane. Furuskogen i Stabbursdalen utgjør med sin nordlige beliggenhet naturlig nok nordgrensa for flere typiske barskogsarter. Nasjonalparken utgjør også viktige beite-, brunst- og kalvingsområde for tamrein. Videre skal man ta særlig hensyn under hekke- og yngletiden fordi dyre- og fuglelivet er sårbart, dette gjelder særlig på vår og sommer. Forvalter anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt.

Det skal vurderes om et omsøkt tiltak eller aktivitet kan utføres utenfor vernegrensene hvis et tiltak eller en aktivitet kan ha en negativ effekt på naturmiljøet. I dette tilfellet vil det ikke være hensiktsmessig å utføre tiltaket utenfor verneområdet, da laksetrappa er plassert innenfor

nasjonalparken. Det vises til et behov for tilsyn og/eller vedlikehold av laksetrappen og elvevakthytta.

Verneforskriften slår fast at motorisert trafikk til lands og til vanns, herunder lavtflyging under 300 meter og landing med luftfartøy er forbudt. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt. Selv om søknaden begrunnes med at Stabbursdalen grunneierforening forpakter elva på vegne av Finnmarkseiendommen og mottar midler fra Miljødirektoratet, så er motorferdselen det søkes om til laksetrappa ikke hjemlet direkte i verneforskriften til Stabbursdalen nasjonalpark. Denne søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48. Det er altså ikke gitt noen unntak i forskriften for å tillate motorferdsel til omsøkte formål. Naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ sier at det kan gjøres unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkårene må være oppfylt dersom det skal kunne gis dispensasjon. Tiltaket kommer ikke inn under alternativene sikkerhetssyn eller vesentlig samfunnsmessig betydning. Det vilkåret om at *tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig* og at tiltaket *ikke må stride mot vernevedtakets formål* innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Bestemmelsen er svært streng, og det skal foreligge særlige behov ved dispensasjon til motorferdsel. Det må gjøres en skjønnsmessig og konkret vurdering om dispensasjonen kan gis, med en forutsetning på at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt. Naturmangfoldloven § 48 er ansett som en unntaksparagraf.

Omfanget av ATV-bruk som Stabbursdalen grunneierforening tidligere har søkt om gjenspeiler ikke et årlig behov for bruk av ATV til laksetrappa. Etter utvidelsen av vernet i 2002 foreligger det søknader fra 2007, 2009, 2011, 2013, 2020 og 2022 i arkivet. Forvalter har heller ikke kjennskap til omfanget eller vært involvert i transporten som SNO eventuelt skal ha hatt på vegne av grunneierforeningen opp gjennom disse årene. Det ble i 2020 søkt om to turer årlig for fem barmarksperioder. Denne søknaden til Stabbursdalen grunneierforening ble trukket tilbake fordi SNO valgte å hjelpe grunneierforeningen med frakt av utstyr og søppel. Det har ved de andre tidligere søknadene fra Stabbursdalen grunneierforening vært beskrevet helt konkret behov eller tiltak og ikke vært søkt om en generell tillatelse om motorferdsel. Tillatelsene som har vært innvilget har ligget normalt på mellom 1-3 turer. Ved den større restaurering av laksetrappa i 2022 ble det innvilget et større omfang motorferdsel, da dette var ansett som et større tiltak enn normalt. Motorferdselen i 2022 var innvilget til et nødvendig enkelttiltak som sjeldent utføres, og tiltaket var begrenset i omfang og tid.

Vi vet, jf. nml. § 8, at motoriserte kjøretøy vil medføre en del støy og forstyrrelser som kan ha negative konsekvenser for dyre- og fugleliv, samt tamrein, og at det kan oppstå terrengskader. Utøvere av tradisjonelt friluftsliv kan også bli forstyrret av støy fra motorferdsel, da de blant annet oppsøker nasjonalparken for å oppleve stillheten i naturen. Motorisert ferdsel på barmark vil kunne avsette kjørespor og skade på vegetasjon og terreng. Myrer, våtmarker og områder med tynt og fattig jordsmonn er spesielt sårbare for kjøreskader, og i verste fall kan kun én kjøretur i vått terreng sette varige spor, jf. nml. § 8. Høy hastighet på kjøringen medfører også økte kjøreskader. Dette gjør at ferdsel bør kanaliseres til eksisterende kjørespor og veier for å unngå unødvendig skade på naturmangfoldet. I dette tilfellet er det snakk om å kjøre langs et allerede eksisterende spor i

terrenget som er ca. 1 km lang, målt i fra grensen til landskapsvernområdet inn i nasjonalparken.

Distansen det søkes om i Stabbursdalen nasjonalpark er litt i overkant av 1 km. Korte distanser er ikke avgjørende for om en tillatelse kan innvilges eller ikke. Det er prinsipielle vurderinger som må legges til grunn i vurderingene i de tilfeller det er et motorferdselforbud og det ikke er hjemmel i verneforskriften. Målet er at motorferdselen skal holdes på et absolutt minimum innenfor vernegrensene, og det skal påses at man ikke utvider rammene slik at det gir en uønsket presedensvirkning, jf. nml. § 10.

Flere av begrunnelsene som brukes i søknaden gir ikke grunnlag for bruk av ATV, da det er mulig å utføre denne frakten på vinterføre. Det vurderes derfor at det bør være tilstrekkelig med to turer på barmark, med mindre det kan vises til helt særskilte tiltak med laksetrappa, slik det f.eks. var i 2022. Ene turen kan benyttes om våren og den andre om høsten. Bruk av snøskuter om transportbehovet vil alltid bli valgt framfor ATV når det er mulig, fordi ATV i utgangspunktet er en uønsket ferdselsform som bør unngås.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre sendte inn forvaltningsplanen til faglig gjennomgang i 2019. I forvaltningsplanen legges det opp til innvilgelse av tillatelse for 4 sesonger (4 år) med begrenset tidsperiode løpet av året ved tillatelse/dispensasjon til kjøring med snøskuter til fritidsbygg og gammer. Begrensinger i antall turer i løpet av en sesong vil fortsette å være gjeldende. Motorferdselen til laksetrappa er ikke hjemlet i verneforskriften og av den grunn per i dag heller ikke omtalt i forvaltningsplanen som noe man gir flereårig dispensasjon til. Forvalter anbefaler derfor ikke innvilgelse av tillatelse for mer enn et år før forvaltningsplanen er faglig godkjent. I forvaltningsplanen i kapittel 2.1 om motorferdsel på barmark står det: «*I landskapsvernområdet gir Porsanger kommune enkelte tillatelse til kjøring på barmark i forbindelse med transport av utstyr og materialer til hytter, Stabburdalen grunneierforening sin elvevakthytte og reparasjon av laksetrapper*». Porsanger kommune har tidligere gitt dispensasjoner til vernegrensen av nasjonalparken. Det understrekes at nasjonalparkstyret ikke behandler søknaden etter motorferdselloven, dette er det Porsanger kommune som gjør. I nasjonalparken må man som regel ha tillatelse etter både verneforskriften og motorferdselloven for å kunne kjøre, mens i landskapsvernområdet forvalter kommunen denne aktiviteten.

Nytteverdien av laksetrappa gjør at en tillatelse til begrenset motorferdsel i dette konkrete tilfellet bør kunne innvilges. Det vurderes at den samlede belastningen i dette ene tilfellet ikke vil øke vesentlig ved innvilgelse av en slik tillatelse, hverken i Stabbursdalen eller andre verneområder, jf. nml. § 10, fordi dette omhandler forvaltning av elva, laksetrappa og byggverk tilknyttet dette. Tiltakets særegenhet gjør at det heller ikke er stor fare for presedensvirkning, siden det er få verneområder som har en laksetrapp med tilsyns- og vedlikeholdsbehov, jf. nml. 10.

Samlet belastning tillegges ikke stor vekt på nåværende tidspunkt, jf. nml. § 10, men vil kunne tillegges vekt i fremtidige dispensasjoner hvis bruk av ATV generelt øker og endres til en form som er i strid med verneformålet og påvirker naturverdiene negativt. Det er derfor viktig med god planlegging for å holde motorferdselen på et nødvendig minimum i nasjonalparken. Den samlede belastningen økosystemet utsettes for vurderes således å være overkommelig på dette tidspunkt siden det er snakk om et begrenset antall turer med

ATV etter et allerede eksisterende spor og snøskuter, jf. nml. § 10. Noen turer for frakt av materiale og utstyr vurderes til ikke å øke den samlede belastning nevneverdig i dette tilfellet, jf. nml. § 10. Så lenge kjøringen holdes på et minimum og etter eksisterende spor, vurderes det til at tillatelsen kan gis. Naturmangfoldloven § 11 vil ikke være en problemstilling så lenge søker forholder seg til tillatelsen og det forutsettes at tiltaket ikke medfører nevneverdig skade verneverdiene. Nml. § 11 om kostnader ved miljøforringelse er derfor ikke vurdert nærmere i saken. Ved å benytte trase inntegnet på kart og holde seg innenfor anbefalte to turer med ATV og to turer med snøskuter, vil nml. § 12 i være ivaretatt ved innvilgelse av søknaden.

Forsøpling er vanskelig å unngå der folk ferdes, på tross av at det ikke er tillatt å forsøple. Det ender opp med at forvaltningen ofte selv må rydde opp søppel som ikke kan spores direkte til den som forsøpler. Det er derfor veldig positivt og bra at grunneierforeningen rydder søppel etter fiskere andre brukere langs Stabburselven.

Reinbeitedistriktet sin beitetid i nasjonalparken er ca. fra 1. april til 15. november. I periodene april-mai er det kalvingstid og midten av september til midten av oktober er det brunsttid for rein. Dette er perioder hvor reinsdyra trenger særskilt ro. Området til laksetrappa er likevel innenfor et høstbeiteområde, så det anmodes generelt om å vise hensyn til reinsdyr under fraktprosessen.

Det anses derfor som sannsynlig at begrenset bruk av ATV til dette formålet i på denne tiden av året ikke vil være i strid med verneformålet eller komme i konflikt med de miljørettslige prinsippene i nml. §§ 8-12.

Søknaden ble tilsendt nasjonalparkstyre svært sent i forhold til muligheten til å behandle søknaden før midten av september i 2023. Forvaltningen har perioder med høy arbeidsbelastning, og det har ikke vært tilstrekkelig med ressurser til å kunne prioritere denne søknaden på så kort tidsfrist. Siden det opprinnelig var ønsket med tillatelse i fem år, ble søknaden likevel behandlet slik at den gjelder for 2024.